Dísztányér

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	70.293.1
Alkotó:	Zsolnay, Júlia (1856 - 1950) / tervező
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1878
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	hátoldalán masszába nyomva: Z. W. Pécs / 459 fazonszám) / 1 (méretszám); kobaltkékkel bélyegzett öttornyos, TJM monogramos gyári jegy
Anyag:	porcelánfajansz
Technika:	aranyozott; színesen festett
Méretek:	átmérő: 24,2 cm magasság: 3,7 cm talpátmérő: 13,7 cm

A tányér keskeny, ferde peremén a kékmázas alapból kiemelkednek az aranyozott csiga-, virág- és levél-vonalas díszítmények. Tükrében stilizált virágkompozíció: virágtőből kinövő ciprus, szimmetrikusan rézvirág, jácint, gránátalma.

A 16. század első felére jellemző török, isniki tálak szolgáltak előképül. A díszítményeket kék kontúrvonalak között élénk, csillogó, kék, zöld, rózsaszín és áttetsző barna színnel festették, árnyalás nélkül. A tányér színes tervrajzát őrzi a pécsi Janus Pannonius Múzeum adattára (ltsz.: 61.444.36). A műtárgy párdarabja ugyanott (51.1381. ltsz.).

A terv felirata szerint fazonszám: 459, decorszám: 88. Zsolnay Teréz füzetének (JPM ltsz. 1578-91- 1584) feljegyzése szerint: "pers. Schüssel" 1878 III. pers. bunt." A gyári I. Decorkönyv vonatkozó megjegyzése: "orig.", tehát feltehetően eredeti tányérról vett minta.

Ez a tárgy is Zsolnay Teréz és Júlia 1877-1878. évi bécsi útjának, az osztrák iparművészeti múzeumban töltött hónapjainak, Jakob von Falke személyes irányításával végzett motívumgyűjtésének egyik eredménye.

Hasonló rajzolatú, 16. századi tányért közöl Ottó von Falke: *Majolika. Kunstgewerbemuseum Berlin.* Berlin 1907, p. 43., 17. kép. (ld. itt)

Irodalom

- szerző: Vadas József: *A magyar iparművészet története. A századfordulótól az ezredfordulóig*. Corvina Kiadó, Budapest, 2014. - 12. kép
- Szerk.: Dózsa Katalin: *Az áttörés kora. I-II. Bécs és Budapest a historizmus és az avantgárd között (1873-1920)*. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest, 2004. - Nr. 1.2.39.
- Szerk.: Csenkey Éva, Steinert Ágota: *Hungarian Ceramics from the Zsolnay Manufactury, 1853-2001*. Yale University Press, New Haven és London, 2002. - Nr. 11/B.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - kerámia 52.
- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 237. (Csenkey Éva)
- Szerk.: Csenkey Éva: *Zsolnay - Keramiek. Historisme, Art Nouveau, Art Deco*. Museum voor Sierkunst, Gent, 1987. - Nr. 17.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum





© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum